

ПРЕС КЛИПИНГ

26. март 2020.

НАСЛОВИ

Orbović: Nema masovnog otpuštanja radnika(str.3)

Orbović: Nema masovnog otpuštanja radnika(str.3)

Nezavisnost: Država bez najave da kontroliše zaštitu radnika u fabrikama(str.4)

MOR: Između 13 i 15 miliona ljudi moglo bi da ostane bez posla(str.5)

Bez novca za male firme, 300.000 ljudi će tražiti socijalnu pomoć(str.5)

Prosečna plata u Srbiji u januaru 59.941 dinar(str.7)

Milićević: Srbiju čeka najoštrija recesija u 21. veku(str.7)

Među obolelima radnica fabrike Zastava oružje u Kragujevcu(str.8)

Staje proizvodnja u “Juri”, osim u najnovijem pogonu: Leskovačke fabrike se prilagođavaju epidemiji(str.9)

Al Dahra će zadržati sve zaposlene: Radnicima u proizvodnji stimulacija od 5.000 dinara(str.10)

Odgovori na sve nedoumice radnika i poslodavaca tokom vanrednog stanja(str.10)

Dorđević: Plaćeno odsustvo do kraja vanrednog stanja(str.12)

Apel medijskim kućama da ne otpuštaju honorarce(str.13)

PREDLOG MERA UNIJE POSLODAVACA SRBIJE ZA SPAS PRIVREDE - PAUŠALCIMA UMANJITI OBAVEZE, PRIVREDNIM SUBJEKTIMA PRODUŽITI ROKOVE PLAĆANJA(str.13)

Orbović: Nema masovnog otpuštanja radnika

AUTOR:

Beta

Izvor: N1

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije Ljubisav Orbović izjavio je da zbog posledica epidemije koronavirusom nema masovnog otpuštanja, a da se do sada tom sindikatu prijavilo samo nekoliko građana, ali da nisu dostavili neophodnu dokumentaciju.

On je rekao da su do sada verovatno otpušteni oni koji su radili "na crno", a da će sledeći biti oni koji su radili na određeno vreme, a stanje kod zaposlenih na neodređeno vreme videće se u aprilu i maju.

"Otpuštanje radnika za sada se samo nagoveštava, osim pojedinačnih slučajeva nema masovnih otkaza, verovatno zato što je još rano", rekao je Orbović.

Dodao je da SSSS ima ogranke u celoj Srbiji i da informacije koje stižu u centralu u Beogradu govore da ima i pozitivnih primera da su firme organizovale rad u četiri smene ili su deo radnika poslali na plaćeno odsustvo.

SSSS će, prema njegovim rečima, sva protivzakonita otpuštanja i smanjivanja plate prijaviti prvo inspekciji, a zatim će pokrenuti spor u sudu.

"Poslodavci prilikom deljenja otkaza moraju poštovati Zakon o radu", rekao je Orbović.

Pravni savetnik UGS "Nezavisnost" Zoran Ristić rekao je da poslodavci u slučaju poremećaja na tržištu i vanrednih okolnosti, kao što je sada epidemija, imaju mogućnost da radnike po Zakonu o radu pošalju na plaćeno odsustvo sa platom od 60 odsto od prosečne za prethodnih 12 meseci, ali da ona ne može biti niža od minimalne zarade.

On je rekao prinudni odmor može trajati najduže 45 dana, ali da poslodavac može da zatraži od ministra produžetak tog perioda.

Stalno zaposleni radnici imaju pravo na otpremninu, a visina zavisi od godina staža, dok je zaposlenima na određeno vreme to uskraćeno.

Orbović: Nema masovnog otpuštanja radnika

Piše: Beta

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije (SSSS) Ljubisav Orbović izjavio je danas da zbog posledica epidemije virusom korona nema masovnog otpuštanja, a da se do sada tom sindikatu prijavilo samo nekoliko građana, ali da nisu dostavili neophodnu dokumentaciju.

On je agenciji Beta rekao da su do sada, verovatno otpušteni oni koji su radili „na crno“, da će sledeći biti oni koji su radili na određeno vreme, a stanje kod zaposlenih na neodređeno vreme videće se u aprilu i maju.

„Otpuštanje radnika za sada se samo nagoveštava, osim pojedinačnih slučajeva nema masovnih otkaza, verovatno zato što je još rano“, rekao je Orbović.

Dodao je da SSSS ima ogranke u celoj Srbiji i da informacije koje stižu u centralu u Beogradu govore da ima i pozitivnih primera da su firme organizovale rad u četiri smene ili su deo radnika poslali na plaćeno odsustvo.

SSSS će, prema njegovim rečima, sva protivzakonita otpuštanja i smanjivanja plate prijaviti prvo inspekciji, a zatim će pokrenuti spor u sudu.

„Poslodavci prilikom deljenja otkaza moraju poštovati Zakon o radu“, rekao je Orbović.

Pravni savetnik UGS „Nezavisnost“ Zoran Ristić rekao je da poslodavci u slučaju poremećaja na tržištu i vanrednih okolnosti, kao što je sada epidemija, imaju mogućnost da radnike po Zakonu o radu pošalju na plaćeno odsustvo sa platom od 60 odsto od prosečne za prethodnih 12 meseci, ali da ona ne može biti niža od minimalne zarade.

On je rekao prinudni odmor može trajati najduže 45 dana, ali da poslodavac može da zatraži od ministra produžetak tog perioda.

Stalno zaposleni radnici imaju pravo na otpremninu, a visina zavisi od godina staža, dok je zaposlenima na određeno vreme to uskraćeno.

Nezavisnost: Država bez najave da kontroliše zaštitu radnika u fabrikama

Piše: Beta

Sindikata „Nezavisnost“ je danas zatražio od državnih organa da bez najave kontrolišu primenu zaštitnih mera u svim fabrikama u Srbiji.

„U nekim fabrikama desetine i stotine ljudi rade u bliskom kontaktu, serijskoj proizvodnji, gde proizvod često prođe kroz ruke skoro svakog radnika, što je visoki rizik“, naveo je sindikat.

„Upozoravamo sve poslodavce da hitno uvedu sve mere zaštite. Njihova je odgovornost i dužnost da to sprovedu. Jedino će na taj način sačuvati zdravlje i živote radnika i zadržati kontinuitet u radu, ukoliko je to neophodno“, naveo je sindikat u saopštenju.

„Nezavisnost“ navodi da u Srbiji jedan broj fabrika, posebno stranih multinacionalnih kompanija, još radi iako ne proizvode stratešku robu, nego doprinose smanjenju poslovnih minusa svojih vlasnika i matičnih kompanija.

„U nekima od njih periodično radnici iz protesta samoinicijativno obustavljaju rad jer nemaju adekvatna sredstva zaštite, pa su izloženi visokom zdravstvenom riziku“, navodi se u saopštenju.

Sindikat „Nezavisnost“ je podsetio da su u Italiji sindikati za danas najavili štrajk zbog toga što i dalje rade fabrike koje nisu od vitalnog značaja za društvo, a u riziku su zbog katastrofalne krize izazvane smrtonosnim virusom korona.

Gradonačelnik Breše je optužio industrijalce da su krivi za veliku smrtnost od epidemije jer su radili do poslednjeg trenutka, zbog čega su neke fabrike bile žarište virusne infekcije, naveo je sindikat.

MOR: Između 13 i 15 miliona ljudi moglo bi da ostane bez posla

Piše: FoNet

Međunarodna organizacija za rad (MOR) procenila je da bi prinudne mere i ograničenja zbog pandemije korona virusa mogle da ostave bez posla između 13 i 35 miliona ljudi, objavljeno je na portalu Saveza samostalnih sindikata Srbije.

Kako se navodi, MOR takođe procenjuje da bi „siromaštvo uz rad“ do kraja godine moglo da pogodi između 8,8 i 35 miliona. Termin „siromaštvo uz rad“ je uveden za one koji su uspeali da zadrže radno mesto ali uz minimalne plate. Otpuštene radnike, prema procenama, čeka gubitak mesečnih prihoda između 860 milijardi i 3.400 milijardi američkih dolara.

Međutim, stručnjaci procenju da će broj nezaposlenih biti znatno veći imajući u vidu da su nakon krize 2008, 22 miliona radnika ostala bez posla, a ova aktuelna kriza usled pandemije je sveobuhvatnija, navodi MOR.

Najviše će biti pogođeni najsiromašniji, sezonski radnici, nekvalifikovani, koji nisu imali redovne i pristojne zarade ni u vreme oporavka privrede nakon 2012. godine.

Sjedinjene Države su procenile da obustavljanje privrednih aktivnosti može koštati 37 miliona izgubljenih radnih mesta, pre svega u transportu i uslužnim delatnostima. Stoga su preduzete mere kojima je Kongres odobrio ogromna sredstva namenjena za pomoć korporacijama, paušalcima ali i radnicima u vidu smanjivanja poreza i doprinosa pre svega, ali i plaćenih odsustvovanja i bolovanja, ističe se u saopštenju. Italija, koja je najviše pogođena epidemijom, planira paket ekonomske podrške od oko 25 milijardi evra, uglavnom za dodatno finansiranje zdravstva, a obustavljeno je i plaćanje hipoteka.

U Nemačkoj će paušalci, samozaposleni tokom tri meseca dobijati direktnu pomoć do ukupno 15.000 evra, navodi se u saopštenju. Austrijska vlada pripremila je paket pomoći privredi u vrednosti od 38 milijardi evra, a deo pomoći ići će za otpis određenih poreskih obaveza. Pomoć je namenjena pre svega najviše pogođenim sektorima, naveo je MOR.

U saopštenju se ističe da ove sumorne prognoze i krajnja neizvesnost za zaposlene i poslovanje izgleda ne pogađaju IT sektor, vodeće kompanije u ovoj oblasti i velike lance onlajn trgovine.

Neke od njih su objavile povećanje zarada i tražnju za novim radnicima, ili zbog pregrejanih platformi usled rada od kuće većine firmi i potrebom za održavanjem sistema i mreža ili zbog povećanih naružbina i trovine elektronskim putem, naveo je MOR.

Neizvesnost oko državnog paketa mera tera preduzetnike da zatvaraju radnje

Bez novca za male firme, 300.000 ljudi će tražiti socijalnu pomoć

Piše: M. Obradović

„Firme rade na rezervama, a ko izdrži do juna pričaće“, kažu mali privrednici, ali niko ne zna koliko rezervi likvidnosti privreda poseduje.

Američki Džej Pi Morgan Čejns institut je u ranijem periodu procenio da američka mala preduzeća u proseku imaju rezervi gotovine za 27 dana, a četvrtina ih ima za manje od dve nedelje. U Srbiji je verovatno taj keš na raspolaganju firmama daleko manji.

Sa najmanje gotovine raspoložu restorani i maloprodaje, a to je očigledno i u Srbiji gde je veliki broj kafića i restorana zatvoren i pre nego što je država zabranila njihov rad, a slično važi i za skoro svu maloprodaju osim prodaje prehrambenih proizvoda i apoteka.

Otud privrednici, a pre svega mala i mikro preduzeća i preduzetnici gledaju u državu da li će doneti neke mere pomoći ili će staviti ključ u bravu.

Zoran Vujović, predsednik Asocijacije malih i srednjih preduzeća i preduzetnika, napominje da preduzeća koja se nalaze u problemima, jer ili nemaju promet ili ne mogu da uvezu sirovine, ukoliko ne daju otkaz radnicima, moraju da isplate plate i poreze i doprinose uz njih.

„U ugostiteljstvu ne mogu da izdrže ni mesec-dva. Oni plate isplaćuju iz tekućih prihoda. Proizvodnja ima problem sa snabdevanjem sirovinama, ne može da uveze, teško se izvozi. Izbor je ili da otpuste ljude ili da im daju minimalac. Zato država mora da se uključi i da ponudi ili moratorijum na plaćanje poreza i doprinosa od tri meseca, pa posle da u narednih 12 meseci otplaćujemo to ili da smanji stope nameta na plate. U suprotnom, poslodavci će biti prinuđeni da otpuštaju radnike, jer nemaju odakle da ih plaćaju. Isto važi i za parafiskalne namete. Recimo, zašto sada plaćati članarinu Privrednoj komori ili veliki broj licenci i dozvola kada firme ne rade“, smatra Vujović.

On dodaje i da je sada zabranjen rad kafićima i restoranima, policijski čas je praktično ukinuo drugu smenu.

„Nalazimo se u nebranom grožđu. Ako ne damo otkaz radnicima, a ne uplatimo poreze i doprinose u roku od 30 dana idemo u bankrot“, upozorava on.

Dragoljub Rajić iz Mreže za poslovnu podršku dodaje da država treba da se odrekne poreza i doprinosa tokom vanrednog stanja, jer će u suprotnom dobiti 200-300 hiljada ljudi bez ikakvih prihoda kojima će morati da isplaćuje socijalnu pomoć.

„Država mora da izađe sa nekim merama kako bi privreda bar znala šta da očekuje. U drugim zemljama rekli su kakve su interventne mere ukoliko potraje tri meseca, a šta će se raditi ukoliko bude duže. To čekanje i neizvesnost će naterati veliki broj ljudi da ugase firme“, upozorava Rajić.

On apeluje na državu da mikropreduzećima sa do 10 zaposlenih stopira naplatu poreza i doprinosa ako dokažu da su isplatili plate.

On ističe da su firme koje su imale rezervi obustavile proizvodnju i poslale ljude na kolektivni odmor, oni koji nemaju zatvaraju firme, ali da je jako teško reći sa koliko novca raspolaže privreda.

„Vlasnici malih preduzeća nemaju velike rezerve i mnogi od njih se odlučuju da zatvore odmah, a ne za mesec dana da ne bi potrošili sve privatne rezerve i ostavili svoje porodice bez sredstava. Prve dve nedelje narudžbine su padale za 20-30 odsto, sada se već smanjuju i za 50 odsto. Ova kriza će biti duboka, pretpredviđa da će biti gora nego 2009. godine“, napominje Rajić.

Prema statistici Narodne banke Srbije, na kraju januara srpska privreda je imala 2,7 milijardi evra u transakcionim depozitima na računima banaka.

Takođe je raspolagala i sa oko 3,4 milijarde evra kratkoročnih depozita, što dinarskih što deviznih. Međutim, ovo nam ne daje odgovor sa kolikim gotovinskim rezervama raspolažu mala i srednja preduzeća.

Slavko Carić, predsednik Izvršnog odbora Erste banke ističe da se rezerve preduzeća drastično razlikuju u zavisnosti od sektora, ali da banke u ovom trenutku razgovaraju sa Ministarstvom finansija o kreditima za likvidnost za koje bi garantovala država.

„To su takozvani krediti za premošćavanje zastoja u poslovanju tokom ova tri meseca i ovakvi paketi su doneti ili se donose u nizu zemalja. Radi se o kreditima na rok od dve, tri godine, a država bi trebalo da garantuje do određenog iznosa. U Austriji garantuje do 80 odsto, a recimo u Rumuniji do 100 odsto kredita koji ne budu otplaćeni. Razgovaramo o iznosu od više stotina miliona evra“, najavio je Carić.

On je dodao i da će za likvidnost i građana i pravnih lica dosta značiti i moratorijum na otplatu kredita bankama, ali da možda nije trebalo da važi za sve već za one koji imaju smanjene prihode zbog krize sa epidemijom korona virusa.

„U svakom slučaju likvidnost banaka je dva puta veća od iznosa smanjenja prihoda zbog moratorijuma, a NBS još ima mera za povećanje likvidnosti sve do smanjenja obaveznih rezervi, mada

su nam u NBS rekli da još nema potrebe za tim. Takođe, imamo velike devizne rezerve, a smanjen uvoz tako da nemamo velike odlive deviza, pa raspoložemo i deviznom likvidnošću“, napominje Carić. On je apelovao i na penzionere da što više koriste kartice i digitalne načine plaćanja, jer pakovanje penzija u kešu u kovertu i raznošenje na adrese „predstavlja veliki higijenski rizik za sve u tom lancu“.

Prosečna plata u Srbiji u januaru 59.941 dinar

Piše: Beta

Prosečna neto zarada u Srbiji u januaru ove godine iznosila je 59.941 dinar, što je nominalno za 0,3 odsto više nego u decembru prošle godine, a realno je manje za 0,3 odsto, saopštio je danas Republički zavod za statistiku.

U januaru je prosečna bruto zarada bila 82.836 dinara i u odnosu na decembar nominalno je bila veća za 0,7 odsto, a realno za 0,1 odsto.

U poređenju sa januarom prethodne godine, prosečna neto zarada je bila veća za 9,9 odsto nominalno, odnosno za 7,7 odsto realno, dok je prosečna bruto zarada nominalno bila veća za 10 odsto, a realno za 7,8 odsto.

Medijalna neto zarada za januar iznosila je 46.167 dinara, što znači da je 50 odsto zaposlenih imalo zaradu do tog iznosa.

Ove godine privreda može doživeti pad od čak 4,5 procenata

Milićević: Srbiju čeka najoštrija recesija u 21. veku

Piše: M. Obradović

Država je konačno dala signal da će pomoći privredi žestoko pogođenoj epidemijom korona virusa, a možda još i više merama za njeno suzbijanje.

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić je na konferenciji za medije najavio, doduše tek za desetak dana, paket pomoći privredi težak „između 2,5 i 4,5 milijardi evra“.

On je istom prilikom rekao da će se truditi da bruto domaći proizvod ove godine padne do dva odsto, dok je prethodno bio projektovan rast od četiri procenta i da ćemo po tome biti među tri najbolje zemlje u Evropi. Pre dva dana nemački ministar finansija je izjavio da se očekuje pad ekonomije od najmanje pet odsto, dok je ranije bio planiran rast od 1,1 odsto za ovu godinu.

Takođe pad BDP-a od pet odsto u ovoj godini očekuje i Slovenija.

Prema računici ekonomiste Dragovana Milićevića, pad BDP-a Srbije ove godine verovatno će biti bliži nemačkom i slovenačkom nego onome što očekuje predsednik. U Milićevićevom optimističkom scenariju smanjenje BDP-a će iznositi oko 4,5 odsto što bi bila najoštrija recesija u 21. veku.

„Procena za prerađivačku industriju je da će imati pad proizvodnje od pet odsto, građevinarstvo za četiri odsto. Nada se polaze u poljoprivredu pošto je tamo najmanje ograničenje dejstva potpune izolacije. Pretpostavka je da će poljoprivreda rasti oko 16 odsto ukoliko vremenske prilike budu zadovoljavajuće“, objašnjava Milićević.

Prema njegovoj računici baziranoj na statistici bruto dodate vrednosti pojedinih sektora najveći udarac, pad od 30 odsto će zabeležiti ugostiteljstvo, zatim promet nekretnina 10 odsto, saobraćaj i skladištenje preko osam odsto, a trgovina pet odsto.

S obzirom da se u obračunu BDP-a, bruto dodata vrednost sabira sa naplaćenim porezima, na smanjenje BDP-a uticaće i slabija naplata poreza usled manje ekonomske aktivnosti, a tek treba videti da li će biti smanjenja poreza.

Milićević zato predlaže da država pokuša da odloži plaćanje kamata na javni dug od 950 miliona evra za sledeću godinu i smanji subvencije (koje utiču na smanjenje BDP-a) za 400 miliona evra kako bi se napravio prostor za pomoć privredi.

Prognoze o najvećoj ekonomskoj krizi u 21. veku stižu sa svih strana, pa je tako predsednica MMF-a Kristalina Georgieva rekla da treba očekivati recesiju koja će biti najmanje onoliko teška koliko je bila za vreme svetske finansijske krize, ili gora, dok je generalni sekretar Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) Anhel Guria izjavio da je ovo „treći i najveći ekonomski, finansijski i socijalni šok 21. veka“.

I dok svetske vlade obećavaju ogromna sredstva za pomoć privredama, nakon mnogobrojnih apela domaćih preduzeća, država će izdvojiti „od 2,5 do 4,5 milijarde evra“ za spašavanje srpske ekonomije. Vučić nije precizirao kakve će to mere biti osim da će biti za „posebno ugrožene kompanije, ali i za ostale privrednike“.

S obzirom da je 4,5 milijarde evra 10 odsto BDP-a Milojko Arsić, profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu ističe da je toliki stimulus „malo verovatan“.

„Ekonomski pad će biti dosta veći nego što je pre dve, tri nedelje izgledalo. Manje se kupuje, manje se investira, ljudi ostaju bez posla, država uvodi ograničenja za obavljanje nekih aktivnosti. Za svako smanjenje BDP-a od jednog procentnog poena budžetski deficit raste za 0,4 procentna poena. Znači ako budemo imali BDP-a od dva odsto umesto predviđenog rasta od četiri odsto, to znači da će se deficit budžeta zbog automatskog pada poreskih prihoda znači povećati za 2,5 odsto BDP-a. To je bez fiskalnog stimulansa“, napominje Arsić, upozoravajući da čak i u ovakvim okolnostima ne bi trebalo ići sa većim budžetskim deficitom od četiri do pet odsto BDP-a.

On podseća da mi i dalje imamo relativno visok javni dug od 52 odsto BDP-a, a da sada sa rastom budžetskog deficita i padom BDP-a i ukoliko bi još došlo da deprecijacije deviznog kursa mogli bismo se vratili na nivoe javnog duga od pre par godina.

Što se tiče paketa pomoći, iako nije precizirano šta će ga tačno činiti, Arsić očekuje da će tu značajan deo biti u stvari odlaganja i oslobodjenja od plaćanja poreza.

„Pretpostavljam da je tu uključeno odlaganje poreskih obaveza i to bi moglo biti oko dva procentna poena BDP-a. Takođe, je moguće da su tu uračunate i monetarne mere, kao recimo smanjenje obaveznih rezervi koje je potrebno kako bi banke, nakon moratorijuma na otplatu obaveza prema njima, imale likvidnosti za davanje kredita.

Arsić napominje da sa deficitom treba biti oprezan, jer je pitanje koliko se država može sada zadužiti na međunarodnom finansijskom tržištu.

„Teško je sada i ispitati tržište. Ne znam da li je iko i emitovao obveznice poslednjih nedelja. Verujem da niko ne želi ni da bude prvi pa da se na njemu otkrije da tržište ne želi da kupi obveznice po prihvatljivoj ceni“, upozorava Arsić.

Među obolelima radnica fabrike Zastava oružje u Kragujevcu

Piše: Beta

Radnica pogona galvanizacije u fabrici „Zastava oružje“ zaražena je korona virusom i ona se nalazi na Infektivnoj klinici Kliničkog centra u Kragujevcu, potvrđeno je za agenciju Beta u rukovodstvu te fabrike.

Kod te žene starosti oko 55 godina virus je zvanično potvrđen juče na Institutu „Torlak“.

U fabrici „Zastava oružje“ kazali su da je ona radila do 13. marta, a nekoliko dana kasnije se javila Institutu za javno zdravlje u Kragujevcu, gde joj je najpre rečeno da nema potreba da se testira.

Kako ni posle nekoliko dana tegobe nisu prestajale ponovo se obratila lekarima, kada je prvi put testirana ali je uzorak bio negativan na korona virus.

I treći put se sama obratila Institutu „Torlak“ kada joj je drugi put uzet uzorak, koji je bio pozitivan.

O tome je obavješteno i rukovodstvo fabrike Zastava oružje.

U fabrici kažu da je ta radnica od početka tegoba bila u samoizolaciji, a pogon galvanizacije u kojem je zaposlena ne radi od 15. marta.

U rukovodstvu fabrike su potvrdili da je povodom ovog slučaja zaraze korona virusom zasedao krizni štab fabrike i da se u saradnji sa nadležnima istražuju kontakti obolele radnice.

Zbog prevencije širenja koronavirusa radnici fabrike Zastava oružje ne rade od 23. do 29. marta.

Prema nepotvrđenim informacijama, prekid rada fabrike će najverovatnije biti produžen.

Staje proizvodnja u “Juri”, osim u najnovijem pogonu: Leskovačke fabrike se prilagođavaju epidemiji

Južnokorejska korporacija „Jura“ u Leskovcu, koja zapošljava oko 2.500 radnika, od srede obustavlja rad u svim proizvodnim halama sem u svom najnovijem i najsavremenijem pogonu

Leskovac – Južnokorejska korporacija „Jura“ u Leskovcu, koja proizvodi kablove za auto-industriju i zapošljava oko 2.500 radnika, od srede obustavlja rad u svim proizvodnim halama sem u svom najnovijem i najsavremenijem pogonu.

- U tom pogonu radno je angažovano oko 250 ljudi koji svakako rade u najčistijoj sobi u čitavoj Evropi i pre ulaska su dužni da prođu proces dekontaminacije. „Jura“ će biti zatvorena do 6.aprila. Nemački „Falke“ prestaje sa radom u petak 27. marta, pa sve do 13. aprila, dok u turskoj konfekciji „Džinsi“ radi 200 od 950 radnika, od čega polovina šije zaštitne maske za potrebe leskovačke Opšte bolnice. Oni će u potpunosti obustaviti rad od ponedeljka 30. marta – rekao je Cvetanović.

Britanski „Aptiv pakard“ smanjio je broj radnika sa 1.600 na 450, a grčki „Autostop“ je prestao sa radom prošle nedelje, osim nekoliko radnika koji takođe šiju zaštitne maske za potrebe bolnice. Cvetanović je rekao da će sve kompanije produžiti obustave rada u zavisnosti od epidemiološke situacije.

Ova odluka je obradovala radnike „Jure“ sa kojima smo razgovarali. Oni su na posao dolazili posebnim autobuskim prevozom, ali je u vozilima, kako tvrde, bilo mnogo ljudi koji ne mogu da drže minimalno rastojanje kako ne bi rizikovali da se inficiraju virusom korona. Na ulazu u fabrički krug merili su im temperaturu, a bolesni su vraćani kućama. S obzirom na to da „Jura“ zapošljava veliki broj radnika i da pod jednim krovom radi mnogo ljudi zaposleni tvrde da su u konstantnom strahu od razboljevanja uprkos tome što je poslodavac još prošle nedelje smanjio broj radno angažovanih.

Al Dahra će zadržati sve zaposlene: Radnicima u proizvodnji stimulacija od 5.000 dinara

Novosti online

Kompanija Al Dahra Srbija najavila je da će i u vanrednim okolnostima zadržati sve zaposlene i da će posebno stimulisati radnike koji nastavljaju sa radom u proizvodnji melka i pripremaju radove na poljima

Uznak zahvalnosti i solidarnosti sa radnicima koji nastavljaju sa radom u proizvodnji mleka i vrše pripreme kako bi predstojeći intenzivni prolećni radovi na poljima, uprkos pandemiji koronavirusa, bili obavljani neometano i bez zastoja, kompanija Al Dahra Srbija donela je odluku da svim radnicima u proizvodnji isplati jednokratnu stimulaciju od 5.000 dinara koja će biti isplaćena sa martovskom platom. Takođe, kompanija je najavila da će zadržati sve radnike, kao i da će zaposlenima koji usled promenjenih uslova rada svoje obaveze obavljaju od kuće isplaćivati 100% zarade.

Al Dahra je sve zaposlene čija priroda posla dozvoljava rad na daljinu uputila na rad od kuće. Ovim zaposlenim će, tokom trajanja izmenjenih uslova rada, biti isplaćivano 100% zarade.

Za zaposlene koji rade u proizvodnji i čije je neposredno angažovanje neophodno za neometano snabdevanje tržišta mlekom i ostale poljoprivredne radove iz delokruga rada kompanije obezbeđena su zaštitna sredstva – maske, rukavice, dezinfekciona sredstva – a kao zahvalnost za podršku kontinuiranom nastavku proizvodnje, uz martovsku platu biće im isplaćena i jednokratna stimulacija u iznosu od 5.000 dinara.

Odgovori na sve nedoumice radnika i poslodavaca tokom vanrednog stanja

Novosti Online

Na sajtu Ministarstva za rad objavljeno je detaljno objašnjenje o pravima i obavezama radnika i poslodavaca

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja objavilo je detaljno objašnjenje prava i obaveza radnika i poslodavaca za sve situacije tokom vanrednog stanja.

Ministarstvo je apelovalo na poslodavce da, ako to dozvoljava priroda delatnosti i posla, zaposlenima organizuju rad od kuće, uz napomenu da oni koji rade od kuće imaju jednako pravo na zaradu kao i zaposleni koji rade na svom radnom mestu.

Kako se navodi u objašnjenju objavljenom na sajtu Ministarstva, zaposleni koji rade od kuće nemaju pravo na naknadu troškova prevoza, kao ni na naknadu drugih troškova u vezi sa organizacijom rada na ovakav način.

Prema preporuci za organizovanje rada u javnim upravama i državnim institucijama tokom vanrednog stanja, koju je donelo Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, neophodno je da poslodavac omogući rad od kuće zaposlenima koji su najugroženiji od virusa kovid-19 - hroničnim bolesnicima i starijima od 60 godina, kao i roditeljima dece do 12 godina u slučaju da su samohrani roditelji ili ako je drugom roditelju ustanovljena radna obaveza.

Ovu preporuku, treba primeniti i na poslodavce u privatnom sektoru, ukoliko to dozvoljava delatnost rada poslodavca.

Ukoliko se zbog delatnosti i prirode posla ne može organizovati rad od kuće, poslodavac je dužan da obezbedi mere zaštite i zdravlja zaposlenih, kao i da organizuje rad u smenama, kako bi što manji broj zaposlenih i drugih radno angažovanih lica obavljao rad u jednoj prostoriji.

Poslodavac treba da omogući jednom roditelju sa detetom do 12 godina da radi od kuće, a ukoliko je nemoguće organizovati takav rad, neophodno je da se organizuje rad u smenama, tako da se raspored rada zaposlenog roditelja ne poklapa sa rasporedom rada drugog roditelja koji ima radnu obavezu.

Zaposleni koji je u samoizolaciji u skladu sa rešenjem izdatim od nadležnog organa, ima pravo na naknadu zarade prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju.

Prvih 30 dana odsustva plaća poslodavac, a od 31. dana Republički fond za zdravstveno osiguranje.

Zaposleni u samoizolaciji ili karantinu treba da se jave poslodavcu telefonom i da mejlom ili nekim drugim elektronskim načinom komunikacije pošalju skeniran ili slikan navedeni akt nadležnog organa.

Potvrdu o privremenoj sprečenosti za rad, kao i doznaku za zaposlenog, može da dostavi član porodice ili sam zaposleni kad prestanu razlozi zbog kojih nije mogao da je dostavi.

Pravo na naknadu zarade nema osiguranik ako namerno sprečava ozdravljenje ili ako je zloupotrebio pravo na korišćenje odsustvovanja sa rada zbog privremene sprečenosti za rad na neki drugi način (na primer prekršaj samoizolacije/karantina).

Naknada zarade, prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju, prosečna je zarada koju je osiguranik ostvario u prethodnih 12 meseci pre meseca u kojem je nastupila privremena sprečenost zarad, i određuje se u visini 65 odsto od osnova za naknadu zarade.

Pravo na naknadu zarade nemaju radno angažovani po osnovu ugovora van radnog odnosa, osim ako u ugovoru nije utvrđena i novčana naknada za slučaj kada se ne obavljaju poslovi za koji je zaključen ugovor.

Ukoliko poslodavac ima smanjen obim posla ili je u potpunosti prekinuo rad, zaposleni se mogu uputiti na tzv. prinudni godišnji odmor u trajanju od 45 radnih dana, odnosno i duže u skladu sa Zakonom.

U tom slučaju zaposleni imaju pravo na naknadu zarade najmanje u visini 60 odsto prosečne zarade u prethodnih 12 meseci, s tim da ista ne može biti manja od minimalne zarade.

Visina naknade zarade za vreme prekida rada naredbom nadležnog državnog organa ili nadležnog organa poslodavca zbog neobezbeđivanja bezbednosti i zaštite života i zdravlja na radu, koja je uslov daljeg obavljanja rada bez ugrožavanja života i zdravlja zaposlenih, utvrđuje se i isplaćuje u visini utvrđenoj kolektivnim ugovorom/pravilnikom o radu i ugovorom o radu.

Poslodavac koji otkazuje radni odnos zaposlenom jer je tehnološki višak, obavezan je da donese program rešavanja viška zaposlenih, kao i da zaposlenima koje je utvrdio kao tehnološki višak, isplati otpremninu pre otkaza ugovora o radu.

Ukoliko poslodavac ne isplati otpremninu, a zaposlenom prestane radni odnos, inspektor će vratiti na rad sve zaposlene kod kojih poslodavac nije ispoštovao odredbe zakona.

Pravo na novčanu naknadu ima zaposleni na neodređeno vreme koji je proglašen tehnološkim viškom, zaposleni na određeno vreme, kao i lice koje po osnovu ugovora obavljalo privremene i povremene poslove, a koje je u periodu od najmanje 12 meseci neprekidno ili s prekidima u poslednjih 18 meseci bilo u osiguranju.

Od 23. marta 2020. godine, sva lica imaju mogućnost da se Nacionalnoj službi za zapošljavanje prijave elektronski kako bi ostvarili pravo na novčanu naknadu.

Zaposleni koji smatraju da im je povređeno pravo iz radnog odnosa i po osnovu rada, mogu se obratiti Inspektoratu za rad, koje će u skladu sa zakonom i svojim nadležnostima i ovlašćenjima preduzeti odgovarajuće mere.

Dorđević: Plaćeno odsustvo do kraja vanrednog stanja

Ministar rada Zoran Dorđević najavio je danas da će Vladi Srbije predložiti da svi savesni poslodavci koji su prekinuli proizvodnju i poslali svoje radnike na plaćeno odsustvo imaju tu mogućnost do kraja vanrednog stanja i da im se to omogući bez dostavljanja dokumentacije i potrebnih saglasnosti.

"Prepoznali smo to kao jednu vrstu mogućeg problema kasnije, budući da 45 dana traje mogućnost da poslodavci koji su prekinuli proizvodnju pošalju svoje radnike na plaćeno odsustvo, a posle toga mora da se posebno dostavlja dokumentacija za to, aplicira, traži mišljenje sindikata... Imajući u vidu sve to, predložiću vladi da se to produži do kraja vanrednog stanja", rekao je Dorđević uveren da će vlada taj predlog i uvažiti.

Istakao je da se resorno ministarstvo od početka ove krize rukovalo time da se problem resi i pre nego što nastane.

"Ne želim da ljudi imaju bojazan šta ce raditi posle tih 45 dana kada su već bili toliko savesni i prihvatili tu vrstu troška, izačićemo im u susret", rekao je ministar Tanjugu.

Kako je naveo, imajući u vidu instrukcije predsednika Aleksandra Vučića da je najveći interes u ovoj situaciji zaštita zdravlja građana, i da se sačuvaju radna mesta - na ovaj korak se odlučio u skladu sa tim opredeljenjem.

Takođe je naveo i da su sve vrste socijalnih davanja produžena do kraja vanrednog stanja i da sve informacije u vezi isplate građani mogu naći na sajtu resornog ministarstva.

Korisnicima kojima pravo na isplatu socijalnih davanja ističe 15. marta i kasnije, a nadležni organ nije odlučio o daljem korišćenju, to pravo produžava na osnovu ranije donetih rešenja, najduže tri meseca, odnosno dok traje vanredno stanje.

Apel medijskim kućama da ne otpuštaju honorarce

NOVI SAD –

Sindikata kulture, umetnosti i medija "Nezavisnost" apeluje na sve medijske kuće u Srbiji da tokom vanrednog stanja ne otpuštaju honorarne saradnike i omoguće im da poslove, što je više moguće, obavljaju iz svojih domova, kao i da im obezbede neophodnu zaštitnu opremu.

"Podsećamo da novinari i medijski radnici u Srbiji rade u teškim uslovima, često bez adekvatnog ugovora o radu. Opšti trend u medijima u Srbiji je smanjivanje broja zaposlenih na neodređeno vreme, što je dovelo do porasta angažovanja po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, autorskim ugovorima i ugovorima o delu", navodi se u saopštenju.

"S obzirom na činjenicu da je petina novinara u Srbiji u statusu "frilensera" (izvan radnog odnosa), a da polovina radi na nesigurnim poslovima, smatramo da je u ovom trenutku neophodno iskazati solidarnost i ne dozvoliti da tokom vanrednog stanja ostanu bez posla.", dodaje se u saopštenju.

"Plate novinara su niske, čak i ispod republičkog proseka, isplate su često neredovne, dok veliki broj novinara radi prekovremeno. Stoga apelujemo na poslodavce da redovno isplaćuju svoje saradnike, jer je većini to jedini izvor prihoda. Samo 27 odsto mladih novinara u Srbiji ima radni odnos na neodređeno vreme, a sve to utiče na degradaciju profesije i novinare i medijske radnike stavlja u prekarni položaj. Tokom vanrednog stanja novinari su svakodnevno na svojim radnim zadacima i često su izloženi povećanom riziku od virusa korona", zaključuje se u saopštenju.

KAMATICA

PREDLOG MERA UNIJE POSLODAVACA SRBIJE ZA SPAS PRIVREDE - PAUŠALCIMA UMANJITI OBAVEZE, PRIVREDNIM SUBJEKTIMA PRODUŽITI ROKOVE PLAĆANJA

IZVOREKAPIJA

Unija poslodavaca Srbije uputila je predloge prioriternih mera u cilju smanjivanja negativnih efekata pandemije n virusa COVID-19 na domaću ekonomiju.

- U ovim vremenima poslodavci ujedinjeni u Uniji poslodavaca Srbije imaju pravo ali i odgovornost da nađu najbolja rešenja za sebe, a u cilju opšte ravnoteže i stimulisanja održivog privrednog rasta, uz očuvanje vrednosti dostojanstva i etike rada, svakako partnerski sa Vladom Republike Srbije i sindikatima, kao i svim drugim relevantnim organizacijama, pri tom podražavajući poziv Vlade u kom se kaže da "u ovoj borbi ne može pobediti sama, već je neophodna saradnja sa svim građanima i naša najveća moguća disciplina" - navodi se u dokumentu.

Unija poslodavaca Srbije, smatra da je neophodno da Vlada usvoji set privremenih mera u oblasti rada i smanjenje poreskih izdataka u domenu fiskalne politike, čime bi se čuvala likvidnost u privredi i nivo zaposlenosti u situaciji sa drastično manjim obimom posla:

- 1. Privrednim subjektima produžiti rokove plaćanja** ka javnim i javno-komunalnim preduzećima za minimum 30 dana od ugovorenog datuma dospeća obaveze;
- 2. Privrednim subjektima omogućiti rasterećenje poreza i doprinosa na zarade koje poslodavci budu isplaćivali zaposlenima u iznosu do minimalne zarade, a za**

najugroženije privredne delatnosti (turizam, ugostiteljstvo, putnički saobraćaj, delatnosti samostalnih radnji) u potpunosti preuzeti trošak zarada zaposlenih za čijim radom neće postojati potreba za vreme trajanja vanrednog stanja i u razumnom periodu po ukidanju istog u iznosu minimalne zarade, kao i zaposlenih koji budu odsustvovali sa rada usled bolesti COVID-19 usled karantina ili bolničkog lečenja;

3. Privrednim subjektima omogućiti **pristup povoljnim kreditima privredi** uspostavljanjem garantnog fonda uz usaglašen pristup podeli rizika između Vlade i poslovnih banaka;

4. Za vreme trajanja vanrednog stanja i u razumnom periodu od ukidanja vanrednog stanja **odložiti plaćanje obaveza za porez na dodatu vrednost, akontacija poreza na dobit pravnih lica**, a kontrole Poreske uprave za vreme trajanja vanrednog stanja ograničiti na izricanje opomena i upozorenja, dok se obračunavanje kamate na dospele poreske obaveze za vreme trajanja vanrednog stanja i u periodu od 30 dana od dana ukidanja vanrednog stanja treba ukinuti;

5. Preduzetnicima koji su obveznici poreza na prihode od samostalne delatnosti na paušalno utvrđeni prihod, **zanatlijama, takozvanim paušalcima, treba umanjiti obaveze po osnovu poreza na prihod od samostalne delatnosti** pripadajućih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za 2020. godinu za minimum 50%;

6. Omogućavanje **nesmetanog prekograničnog transporta robe i usluga**, uz preporuku Vladi da se hitno otpočinu pregovori i usaglašavanje mera sa zemljama sa kojima se graničimo, uključujući zemlje EU i CEFTA zemlje, kako bi i naša zemlja imala **tzv. "zelenu traku" za promet robe**.

7. Pojednostavljenje administrativnih procedura i njihova brža digitalizacija, kao što su **omogućavanje elektronskog otvaranja bolovanja**, prijave prebivališta i ostalog gde je god to moguće;

8. Status kompanija koje su u svetlu vanrednog stanja označene kao **snabdevači esencijalnih proizvoda, treba definisati centralizovano, potpuno odvojeno od cele ostale privrede**. U cilju zaštite života i zdravlja stanovništva i nastavka rada i poslovanja privrednih subjekata koji obavljaju delatnosti od esencijalnog značaja, u ovom slučaju: proizvođači i trgovci prehrambene robe, osnovnih životnih namirnica i zaštitne opreme, dezinfekcionih sredstava i sličnih proizvoda, kao i proizvođači lekova i apotekara koji imaju status snabdevača, te pružaoci komunalnih i telekomunikacionih usluga, treba proglasiti neku vrstu radne obaveze za zaposlene, a da se ovim poslodavcima ostavi na odlučivanje da pojedine zaposlene oslobode ove obaveze prema stvarnoj situaciji a ne prema trenutnim preporukama;

Iz Unije poslodavaca smatraju bitno da se **centralizovano uredi radno vreme za trgovine osnovnim životnim namirnicama i apotekare** koji imaju status snabdevača, kako ne bi zavisili od odluka lokalnih vlasti.

- Napominjemo da je neophodno da se ove mere donesu što pre, da ne sme da bude diskriminacije između javnog i privatnog sektora i da svaka mera treba da važi za celu vertikalnu privredu i da smo za pojedinačne mere, koje bi važile samo za određene klastere, već zakasnili što ne znači da ne treba otklanjati u hodu probleme i specifične barijere za određene grane privrede, kao što je primer vozača i preko-graničnog saobraćaja, dostave sirovina, materijala i slično. Svaka mera treba da bude nedvosmislena i jasno komunicirana - navedeno je.

Iz Unije dodaju i da novčani tokovi moraju da se očuvaju na što višem nivou i što duže i da pozivanje

na neplaćanje usluga nije dobar put, te da postoje alternative šalterskom plaćanju i da na tome treba raditi.